

TERELŐ MUNKAVIZSGA

“FCI-HWT”

- Hagyományos Stílus -

(kivétel: Border Collie és Kelpie)

2009. április 1.

A vizsgát a kutyák olyan tulajdonságainak felmérése céljából végzik, mint a terelési hajlam, engedelmesség, kezdeményező képesség és szelídség. A vizsgának a terelésre használt kutyák tenyésztésére való kiválasztást kell támogatnia. Segíthet annak megértésében, hogy hogyan edzük a kutyákat. Ezt fejezi ki a **“hagyományos terelés”**.

Általánosságok:

a) A vizsgán legalább egy éves korú juh- és marhahajtó kutyák (**Border Colliek és Kelpiek kivételével**) vehetnek részt. Egyheréjű, rejtett heréjű és beteg kutyák nem vehetnek részt. Tüzelő szukákat távol kell tartani és utolsónak indítani.

b) A nyájnak legalább 10 juhból kell állnia, melyet minden vizsga után cserélni kell. Olyan módon kell őket kiválasztani, hogy minden vizsgáló ugyanolyan minőségű birkákkal dolgozhasson. A vizsgán használt juhok lehetőleg azonos nyájból származzanak, és ugyanolyan fajtájúak legyenek. A birkáknak egészségesnek és kutyához szokottnak kell lenniük. A bárányokat le kell választani.

A rendező bizottságnak megfelelő számú juhot kell biztosítani annak érdekében, hogy a falkák ne legyenek a szükségesnél jobban stresszelve és használva.

A pályát úgy kell megtervezni, hogy a felvezető szabályosan végezhesse a feladatokat:

- Karám vagy Akol
- Vezetés és irányítás (beleértve 1 megállítást)
- Legelés négyzetben (a karámtól a legelőterületig legalább 75 m úthossz legyen.)

A vizsgát a nemzeti kutyás szervezet nemzeti juhászok munkacsoporttal közös engedélyével lehet megrendezni. A vizsgán csak minősített bírók bírálhatnak, akiket el kell, hogy ismerjen saját országuk nemzeti kutyás szervezete.

A bírónak ellenőriznie kell a kutya viselkedését.

Ezen “FCI Terelő Munkavizsgát” az összes FCI tagnak és szerződéses partnernek el kell ismernie.

Ez az “FCI Terelő Munkavizsga Bizonyítvány” minősít egy kutyát a Nemzetközi Szépség Bajnoki cím eléréséhez.

Azok a kutyák, melyek sikeresen teljesítették a HWT-t az FCI nemzetközi kiállításokon “munka osztályban” nevezhetnek.

FELADATOK

Karám vagy Akol	- kihajtás a karámból (10) - behajtás (10)	20 pont
Irányítás és mozgatás	- a nyáj egybentartása - 1 megállítást	30 pont
Legeltetés	- legeltetés négyzetben (15 x 15 m)	20 pont
Viselkedés a birkákkal, kíméletesség, aktivitás		20 pont
Engedelmesség		10 pont
		<hr/> 100 pont

- Teljesítési szint 60 % -

Az eredményeket be kell jegyezni a kutya teljesítményfüzetébe, vagy bármely ennek megfelelő dokumentumba (pl. Terelő Munkavizsga Bizonyítvány).

MINŐSÍTÉS :

>= 90 pont	KITÚNÓ (EXC)
>= 80 - < 90 pont	NAGYON JÓ (VG)
>= 70 - < 80 pont	JÓ (G)
>= 60 - < 70 pont	ELÉGSÉGES (SUF)
< 60 pont	ELÉGTELEN

>= jelentése: **“nagyobb vagy egyenlő**

” < jelentése: **“kisebb, mint”**

Minden ország maga kiállítja ki “Terelő Munkavizsga Bizonyítvány”-át.

Viselkedés Teszt

A bíró döntésétől függ a vizsgálat mikéntje. A kutyát természetes viselkedése közben kell megvizsgálni. A kutya megtámadása vagy idegesítése tilos. Végrehajtható amikor a felvezető (pórázon) átsétáltatja kutyáját egy kis csoport ember között, miközben a bíró beszélget vele. A teszt részét képezi a tetoválási szám vagy mikrochip ellenőrzése.

A kutyának természetesnek és élénknek kell lennie. A félénk vagy agresszív kutyák nem indulhatnak. A kutya idegenekkel szembeni enyhe tartózkodása elfogadható.

Karám vagy Akol

Kihajtás: A bíró utasítására nyithatja ki a felvezető a karám ajtaját kutyája beengedésére (akit követhet is vagy sem), hogy végrehajtsa a nyáj kihajtását. A kihajtást a felvezető utasításának megfelelően a kutya aktív munkával végezze. Ezt nyugodtan kell végrehajtani és a nyáj irányításának ávétele azonnal történjen meg.

A bíró értékeli a kutya nyájjal kapcsolatos viselkedését, nyugodtságát és határozottságát.

Behajtás: A kutya, felvezető utasítása szerinti, aktív munkájával kell végrehajtani. Nyugodt, torlódásmentes legyen. Az akol közelében a nyáját a kutyának meg kell állítania, és helyben tartania, miközben a juhász kinyitja a kaput.

Irányítás és mozgás

a) A karámból való kihajtást követően a nyáját a legelőterületre kell terelni. Ennek a területnek a karámtól való úthossza legalább 75 m, ami mentén haladva a felvezető szimulált utat vagy ösvényt használ. A bíró értékeli a nyáj mozgását a vizsga minden helyzetében. A kutya nyáját irányító képességét kell megfigyelni.

b) Legeltetés: A munka egy négyzet vagy hosszúkás alakú természetes vagy időszakos mező legeltetéséből áll, melyből az engedélyezett terület (15x15 m) határait sarkaiba állított négy vagy frontvonala mentén elhelyezett karók jelölnék ki. A bíró értékeli a juhásznak való szófogadást, a kutya nyájhoz viszonyított helyzetét, a kutya legelőre hajtási tehetségét és a nyugodt, hatékony, kezdeményező képesen végzett helyben tartást.

c) Megállás (*megállítás*): a kutya képes kell legyen a nyáj megállítására (OK). Ez akkor tehető meg, amikor a felvezető visszajön a legeltetésből és a karám felé tart a behajtáshoz. A bíró jelzi a megállás helyét.

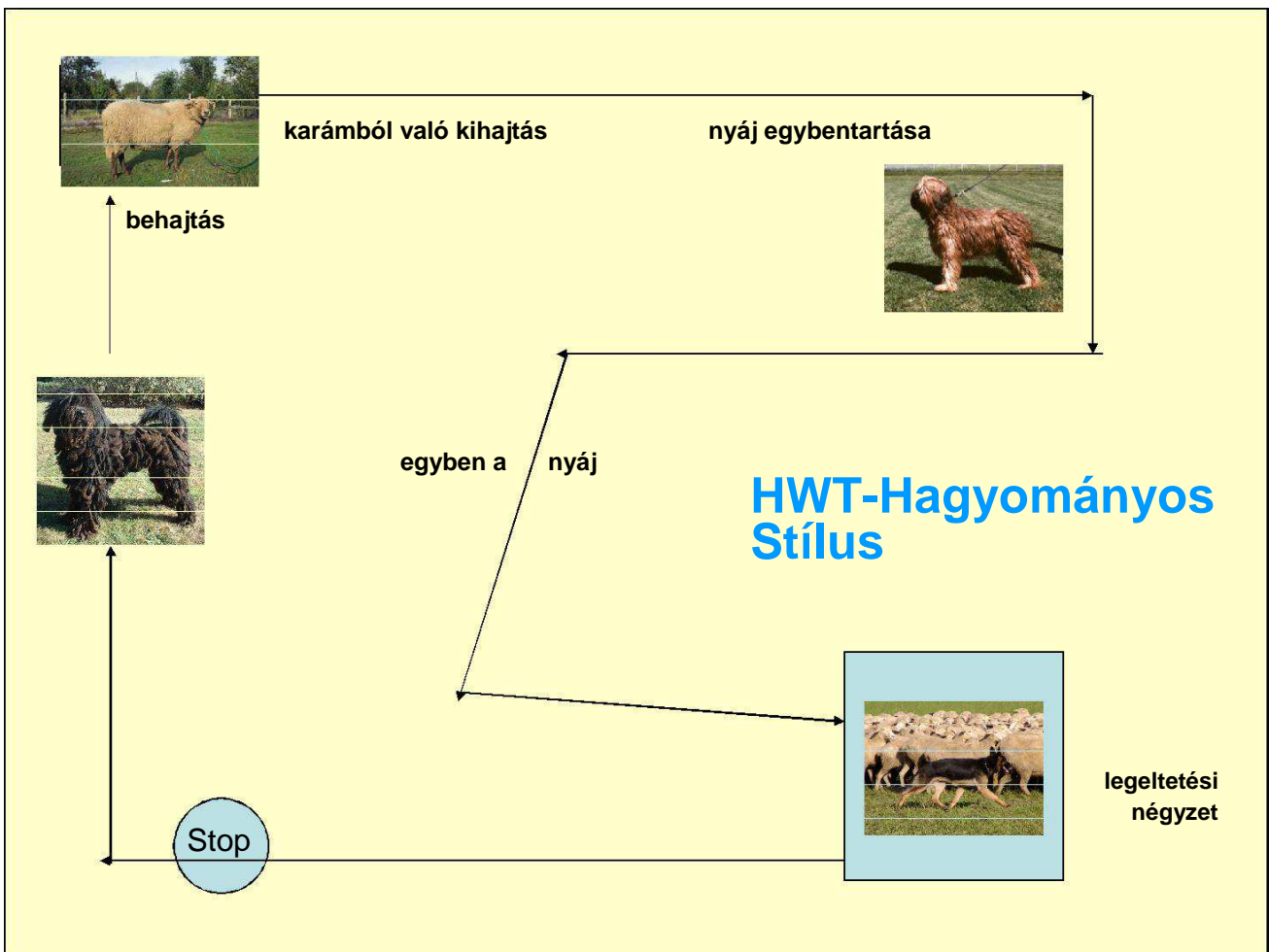
A végrehajtás intelligenciája

a) *Utasítások*: adhatóak hanggal, gesztusokkal vagy füttyel, amelyek nagyobb hatással lesz a kutya viselkedésére és válaszára minőségére.

b) *Engedelmség*: legyen azonnali, teljes és határozott: Ez szabja meg a nyáj jó felügyeletét.

c) *Aktivitás-kezdeményezés-kíméletesség (viselkedés a birkákkal szemben)*: a bíró értékeli a kutya irányítói képességét, a nyáj felvezető utasítása szerinti megállítást és mozgást csakúgy mint a kutya önálló vagy közvetlen utasításra történő beavatkozási képességét, a nyáj megállítást és helyben tartását és az elkóboroltak összehajtását.

Kivételes esetektől eltekintve a kutya nem haraphatja meg a birkát és minden durvaság súlyosan büntetendő. Egy rövid csípés elfogadható, de csak akkor, ha szükséges a nyáj feletti kontroll elérésének érdekében. Nyilvánvaló és rossz időben történő harapások azonnali kizárással járnak, a kutya nem veszélyeztetheti a juhokat.

Pontlevonások: (-)

A. Karám vagy Akol

- *előre kiszámítható indulás 2*
- *túl kapkodó vagy túl lassú munka 2 - 5*
- *a karámba való visszatérést enged 2 - 5*
- *több mint 30 méteres elszaladást enged 2 - 5*
- *nem dolgozik, nem kontrollálja a nyáját 2 - 8*
- *nem tartja távol a juhokat a felvezetőtől, ha mindketten a karámban vannak, 2 - 5*
- *több mint 50 méteres menekülést enged 2 - 5*

B. Irányítás és mozgás

- *kutya rosszul elhelyezett 1*
- *az útvonalon túl gyorsan/ túl lassan halad 1 - 5*
- *késve teszi helyre a falkát 1 - 5*
- *nehézségek a nyáj megállításában 1 - 5*
- *próbálkozás a kijelölt juh elfogására/megtartására 2*
- *szaggatott, kanyargós, pontatlan útvonalkövetés 1 – 8*
- *juhok szétugrasztása vagy töretése 2 - 8*
- *határon kívüli legeltetés 2 – 5*
- *kontroll elvesztése, kevés munka 2 - 10*
- *nem állítja meg a juhokat 5*
- *nyáj mozgása a "helyben tartás" and "megállítás" alatt 5*
- *kutya legeltetés alatt visszatér a felvezetőhöz 5*
- *a nyáj teljes elmenekülése 10*

C. Megállítás

- *egy juh oldalt kitámad 1 – 5*
- *juhok túl messze húzodnak vissza 0,5*
- *a nyáj enyhe túlhaladása, de felügyelet alatt 2 – 5*
- *késlekedés a mozgás újrakezdésében 2 - 5*
- *a megállítást a felvezető végzi, nem a kutya 2 – 8*
- *a kutya tovább dolgozik, nem áll meg 2 - 8*
- *teljes mozgás engedése 10*

D. A végrehajtás intelligenciája

a) utasítások

- *hasztalan vagy nem végrehajtott 1 - 3*
- *túl sok, határozottság nélküli 1 – 3*
- *rossz utasítás 2 - 5*
- *kutya behívása befejezetlen munkája otthagyasakor 3*
- *a kutya kijavítására 6*

b) engedelmeség

- *nem engedelmeskedik a parancsoknak 1*
- *késői engedelmeség 1 - 3*
- *parancsra hibás módon engedelmeskedik 2 – 5*
- *a nyáj elhagyása: kizárás*

c) aktivitás - kezdeményezés - kíméletesség

- *elkódorgás, kergetés 1 - 3*
- *érvényre jutási nehézség, félelem 3*
- *bevágás a nyájba, a nyáj szétzavarása 3*

- *munka iránti érdeklődés hiánya, figyelmetlen 2 - 5*
- *kutya rosszul helyezkedik, megengedi az elmenekülést 1 - 3*
- *utasításra nem mozdul 1 - 3*
- *brutalitás, durva fogás 2 - 5*
- *szükségtelen fogás 1 (max.5)*

E. Kizáró okok

- *felvezető rossz viselkedése*
- *alkoholos és vagy egyéb tudatmódosító szer hatása alatt állás*
- *indokolatlan vita*
- *a futam normális lefolytatásának megakadályozása*
- *nyáj elhagyása*
- *engedelmesség megtagadása, kirívó engedetlenség*
- *indokolatlan vagy veszélyes harapások*
- *a kutya vagy a felvezető ismétlődő durvaságai*
- *a nyáj gyakori szétzavarása*
- *félelem vagy agresszió*
- *a nyáj feletti kontroll hiánya*
- *a kutya kóborol a pályán egy másik versenyző futama alatt*

Az angol szöveg tekintendő hivatalosnak.

Egy 5 éves, 2008. június 1-től kezdődő és 2013. december 31 -ig tartó átmeneti időszak adott mindazoknak a kutyáknak, melyek már részt vettek nemzeti terelő vizsgákon. Ezen a kutyák az ilyen versenyeken szerzett eredményeikkel megfelelnek az FCI Nemzetközi Terelő Versenyeken (Hagyományos Stílus) való részvétel feltételeinek, továbbá az FCI Terelő Munkavizsgának (Hagyományos Stílus).

Ezt a szabályzatot az FCI Általános Bizottsága a 2007. október 31-i berlini ülésén hagyta jóvá. 2008. június 1-től hatályos.

A változtatásokat félkövér és dőlt betűkkel az FCI Általános Bizottsága hagyta jóvá 2009 márciusában.

Fordította: Keve Gábor

2014. december 1. és 2015. január 10. közötti nyilvános vitát követően egyetlen és hivatalos fordításnak elfogadta a MEOESZ Terelő Sportbizottság Budapesten tartott 2015. január "xx"-i ülése.